

Bruxelles, 2.10.2020.
COM(2020) 629 final

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Uredba (EU) br. 995/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o utvrđivanju obveza gospodarskih subjekata koji stavljaju u promet drvo i proizvode od drva (Uredba EU-a o drvu)

Dvogodišnje izvješće za razdoblje od ožujka 2017. do veljače 2019.

IZVJEŠĆE KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU I VIJEĆU

Uredba (EU) br. 995/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o utvrđivanju obveza gospodarskih subjekata koji stavljaju u promet drvo i proizvode od drva (Uredba EU-a o drvu)

Dvogodišnje izvješće za razdoblje od ožujka 2017. do veljače 2019.

1. Uvod

Europska unija (EU) donijela je Uredbu (EU) br. 995/2010 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. listopada 2010. o utvrđivanju obveza gospodarskih subjekata koji stavljaju u promet drvo i proizvode od drva¹ (dalje u tekstu „EUTR”) kao dio provedbe Akcijskog plana EU-a za provedbu zakona, upravljanje i trgovinu u području šuma (FLEGT)².

Trgovina drvom ima važnu ulogu u EU-u. Prema podacima Eurostata, od 2008. do 2018. na unutarnje je tržište stavljeno u promet 2,3 milijarde tona drva i proizvoda od drva³ (vrijednih više od 1,3 bilijuna EUR); 25 % tog drva uvezeno je iz zemalja izvan EU-a, a dio preostale trgovine unutar EU-a moglo bi biti i drvo ili proizvodi od drva koji su prije uvezeni u EU. Vrijednost drvne industrije EU-a, mjerena u bruto dodanoj vrijednosti, bila je 129 milijardi EUR, a u tim je industrijama 2018. bilo zaposleno 3,1 milijuna ljudi (7,1 % odnosno 10,5 % proizvodnog sektora), ne uključujući Ujedinjenu Kraljevinu⁴.

EUTR se u EU-u primjenjuje od ožujka 2013. Kao trgovinska mjera relevantna je za Europski gospodarski prostor (EGP) te se stoga primjenjuje u Islandu, Lihtenštajnu i Norveškoj.

EUTR-om su uspostavljene tri ključne obveze:

1. zabranjena je prva isporuka na unutarnje tržište u okviru poslovne djelatnosti („stavljanje u promet”) nezakonito posječenog drva (tj. drva posječenog u suprotnosti s primjenjivim zakonodavstvom u zemlji sječe) i proizvoda od drva dobivenih iz takvog drva („zabrana”);
2. od gospodarskih se subjekata koji stavljaju u promet drvo i proizvode od drva na unutarnje tržište zahtijeva da uspostave sustav dužne pažnje i da, u skladu s time, postupaju s dužnom pažnjom. Gospodarski subjekti moraju provoditi i dokumentirati postupak kontrole rizika kako bi osigurali da se na unutarnje tržište stavlja u promet isključivo zakonito posječeno drvo (tj. drvo posječeno u skladu s primjenjivim zakonodavstvom u zemlji sječe) odnosno proizvodi od drva dobiveni iz takvog drva ili drvo i proizvodi od

¹ SL L 295, 12.11.2010., str. 23.–34., pročišćeni tekst: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/?uri=CELEX:02010R0995-20200101>

² Komunikacija Komisije Vijeću i Europskom parlamentu – Provedba zakona, upravljanje i trgovina u području šuma (FLEGT) – Prijedlog akcijskog plana EU-a, COM/2003/0251 final

³ Drvo i proizvodi od drva klasificirani prema kombiniranoj nomenklaturi utvrđenoj Prilogom I. Uredbi Vijeća (EEZ) br. 2658/87 na koju se primjenjuje EUTR.

⁴ Eurostat 2020., drvni proizvodi i trgovina pod djelatnošću (NACE Rev 2) proizvodnja (industrije koje se temelje na drvu (proizvodnja drva i drvnih proizvoda (16) + proizvodnja papirne mase, papira i papirnih proizvoda (17) + tisak i uslužne djelatnosti povezane s tiskom (18,1) + proizvodnja namještaja (31)) (uključuju procjene), http://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Wood_products_-_production_and_trade

drva za koje je rizik od nezakonite sječe, u najmanju ruku, zanemariv⁵ („obveze dužne pažnje”);

3. Od trgovaca drvom i proizvodima od drva koji su već stavljeni u promet na unutarnjem tržištu zahtijeva se da vode evidenciju svojih dobavljača i kupaca („obveza sljedivosti”).

Do trenutnog izvještajnog razdoblja, od ožujka 2017. do uključivo veljače 2019., člankom 20. stavkom 2. EUTR-a od Komisije se zahtijevalo da sastavi izvješće na temelju informacija koje su države članice dostavile u svojim dvogodišnjim izvješćima te da ga podnese Europskom parlamentu i Vijeću svake dvije godine⁶. Ovo izvješće sadržava analizu izvješća o provedbi EUTR-a koja je podnijelo svih 28 država koje su bile države članice EU-a tijekom izvještajnog razdoblja i Norveška⁷. U njemu se iznose pojedinosti o provedbi EUTR-a u EU-u i EGP-u (dalje u tekstu „unutarnje tržište”) te su navedeni zaključci. Nadalje, u izvješću se uzima u obzir napredak ostvaren u pogledu dobrovoljnih sporazuma o partnerstvu FLEGT, pravno obvezujućih trgovinskih sporazuma između EU-a i zemalja proizvođača drva izvan EU-a te njihov doprinos smanjivanju prisutnosti nezakonito posječenog drva i proizvoda od drva na unutarnjem tržištu na najmanju moguću mjeru.

2. Trenutačno stanje provedbe

2.1. Imenovanje nadležnih tijela

U skladu s člankom 7. stavkom 1. EUTR-a od zemalja se zahtijeva da imenuju jedno ili više nadležnih tijela odgovornih posebno za obavljanje redovitih provjera usklađenosti gospodarskih subjekata u skladu s člankom 4. EUTR-a (zabrana) i člankom 6. EUTR-a u vezi s člankom 5. Provedbene uredbe o dužnoj pažnji i nadzornim organizacijama (obveze dužne pažnje). Sve zemlje koje podnose izvješće, uključujući Lihtenštajn i Island, dostavile su pojedinosti o imenovanim nadležnim tijelima⁸. Institucionalne strukture, pravne ovlasti i status imenovanih tijela razlikuju se među državama zbog njihovih različitih pravnih i institucionalnih okvira.

Prema izvješćima, kad je riječ o uvezenom drvu, u 18 zemalja isključivu odgovornost za provjeravanje gospodarskih subjekata snose nacionalna nadležna tijela; kad je riječ o domaćem drvu, to je slučaj u 11 zemalja. Odgovornost za provjeravanje gospodarskih subjekata djelomično je ili u potpunosti delegirana regionalnim nadležnim tijelima u 10 država za domaće drvo i u 7 država za uvezeno drvo. U nekim slučajevima u pregledima mogu pomagati i druga tijela, kao što su carina i policija.

⁵ Članak 5. Provedbene uredbe Komisije (EU) br. 607/2012 od 6. srpnja 2012. o detaljnim pravilima za sustav dužne pažnje i učestalost i vrste provjera nadzornih organizacija kako je predviđeno Uredbom (EU) br. 995/2010 Europskog parlamenta i Vijeća o utvrđivanju obveza gospodarskih subjekata koji stavljaju u promet drvo i proizvode od drva (Tekst značajan za EGP), SL L 177, 7.7.2012, str. 16–18, dalje u tekstu „Provedbena uredba o dužnoj pažnji i nadzornim organizacijama”.

⁶ Članak 20. EUTR-a izmijenjen je člankom 8. Uredbe (EU) 2019/1010 Europskog parlamenta i Vijeća od 5. lipnja 2019. o usklađivanju obveza izvješćivanja u području zakonodavstva povezanoga s okolišem te o izmjeni uredaba (EZ) br. 166/2006 i (EU) br. 995/2010 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 2002/49/EZ, 2004/35/EZ, 2007/2/EZ, 2009/147/EZ i 2010/63/EU Europskog parlamenta i Vijeća, uredba Vijeća (EZ) br. 338/97 i (EZ) br. 2173/2005 te Direktive Vijeća 86/278/EEZ (Tekst značajan za EGP), SL L 170, 25.6.2019., str. 115.–127. Stupio je na snagu 1. siječnja 2020. Izvješća država članica sada obuhvaćaju jednu kalendarsku godinu. Zbog toga se neke države članice odlučuju izvještavati o dvjema kalendarskim godinama 2017. i 2018. umjesto o razdoblju od ožujka 2017. do veljače 2019.

⁷ Island i Lihtenštajn nisu dostavili izvješće.

⁸ Vidjeti http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/list_competent_authorities_eutr.pdf.

2.2. Kazne definirane u nacionalnim pravnim sustavima

U skladu s člankom 19. EUTR-a od zemalja se zahtijeva da utvrde pravila o kaznama koje se primjenjuju u slučaju povrede odredbi EUTR-a; kazne moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Isto tako, od njih se zahtijeva da poduzmu sve potrebne mjere kako bi osigurale provedbu tih pravila. Sve zemlje koje su podnijele izvješća dostavile su pojedinosti o svojem pravnom okviru.

Sve zemlje koje su podnijele izvješća dostavile su informacije o rasponu kazni predviđenih za moguće povrede EUTR-a⁹. U 9 zemalja kazne mogu biti i administrativne kazne i kaznenopravne sankcije, u 11 zemalja samo administrativne kazne, a u 7 zemalja samo kaznenopravne sankcije.

U 28 zemalja mogu se, ako se utvrde nedostaci, odrediti korektivne ili slične mjere (sve zemlje koje su podnijele izvješća osim Italije). One omogućavaju gospodarskim subjektima da prilagode svoje sustave dužne pažnje prije ponovne provjere. Moguće ih je kombinirati s privremenim mjerama kao što su zapljena drva ili zabrana njegova stavljanja u promet na unutarnje tržište.

Pojedinosti o novčanim kaznama primjenjivima na povrede EUTR-a dostavilo je 29 zemalja; one se kreću od svega 50 EUR do neograničenih novčanih kazni (vidjeti sliku 1.). Najveće novčane kazne spomenute u izvješćima odnose se na zabranu stavljanja u promet na unutarnje tržište nezakonito posječenog drva i proizvoda od drva dobivenih iz takvog drva:

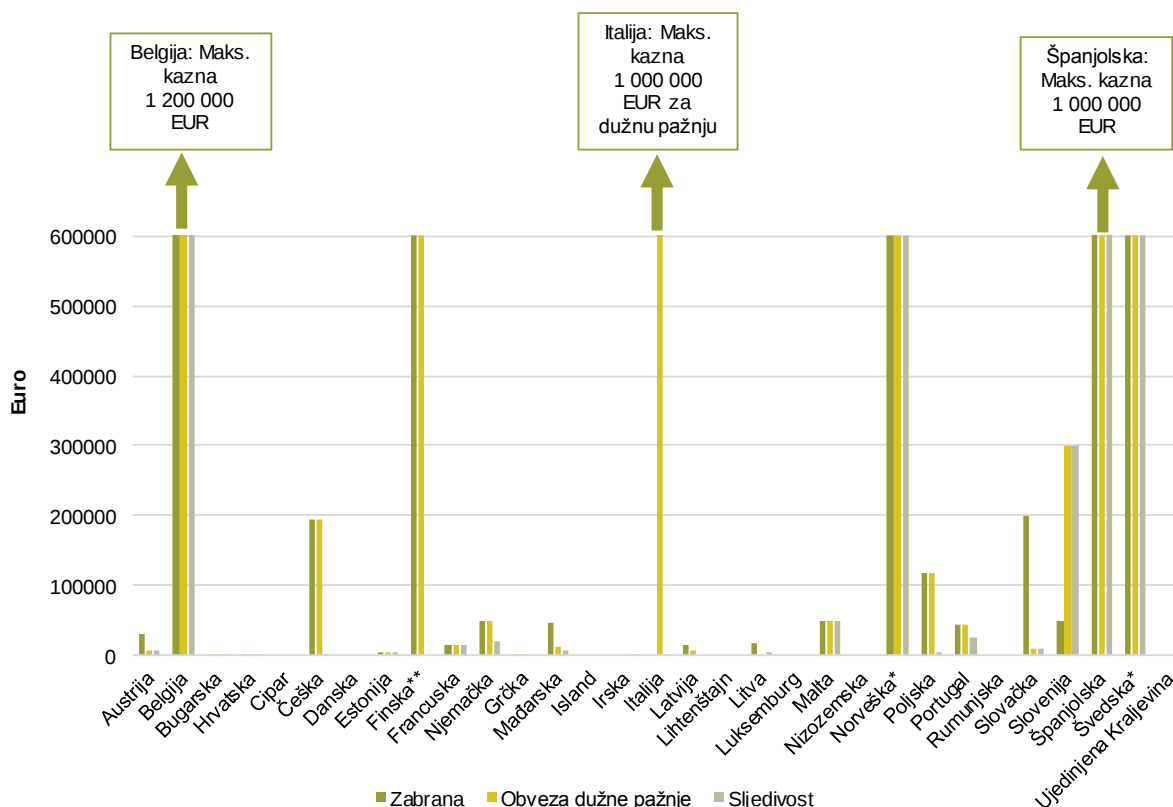
- do 100 000 EUR: Austrija, Bugarska, Hrvatska, Grčka, Mađarska, Italija, Litva, Malta, Portugal, Rumunjska i Slovenija,
- do 1 000 000 EUR: Češka, Francuska, Irska, Italija, Latvija, Luksemburg, Nizozemska, Poljska, Slovačka i Španjolska,
- više od 1 000 000 EUR: Belgija, Estonija.

Danska, Finska i Švedska izvijestile su da nemaju postavljeno ograničenje. Gornja granica za novčane kazne isto tako ne postoji u Njemačkoj (kršenje zabrane) ni u Ujedinjenoj Kraljevini (kršenje zabrane ili obveze dužne pažnje).

Oduzimanje drva ili proizvoda od drva kao moguću kaznu navele su 23 zemlje, dok 17 zemalja može suspendirati dozvolu za obavljanje trgovine.

Za povrede EUTR-a u 17 zemalja moguća je zatvorska kazna, pri čemu je najdulja moguća kazna 10 godina (u Grčkoj).

⁹ U slučajevima kada nacionalna izvješća nisu sadržavala takve informacije, od nacionalnih nadležnih tijela zatražene su dodatne informacije.

Slika 1.: Najveće **upravne novčane kazne** koje se izriču gospodarskim subjektima na temelju kršenja odredbi povezanih s obvezom postupanja s dužnom pažnjom, zabranom stavljanja u promet nezakonito posječenog drva i proizvoda od drva dobivenih iz takvog drva te obvezom sljedivosti u svim dijelovima lanca opskrbe u skladu s EUTR-om, ako su navedene. Island i Lihtenštajn nisu dostavili nacionalno izvješće. Ključ: * = nema gornjih granica za kršenje zabrane, dužne pažnje i sljedivosti; ** = nema gornjih granica za kršenje zabrane i dužne pažnje.

U većini zemalja koje su izvijestile o usporedivom zakonodavstvu (npr. o zakonima za provedbu Uredbe o FLEGT-u¹⁰ ili Uredbe o trgovini vrstama divlje faune i flore¹¹), novčane kazne predviđene za kršenje odredbi EUTR-a slične su onima predviđenima za kršenje odredbi usporedivog zakonodavstva.

2.3. Provjere gospodarskih subjekata, trgovaca i nadzornih organizacija

2.3.1. Procjena broja gospodarskih subjekata

Procjene ukupnog broja gospodarskih subjekata dostavile su 22 zemlje (vidjeti tablicu 1.). Važno je napomenuti da, iako to nije zahtjev u okviru EUTR-a, neke zemlje zahtijevaju da gospodarski subjekti budu registrirani. U drugim se zemljama procjene temelje na raznim izvorima (carinski podaci i druge nacionalne baze podataka ili registri, uključujući dozvole za sječu). Nadalje, broj gospodarskih subjekata ovisi o veličini drvne industrije pojedine zemlje, kao i o strukturi njezina sektora šumarstva. Povrh toga, podaci o broju gospodarskih subjekata

¹⁰ Uredba (EZ) br. 2173/2005¹¹ od 20. prosinca 2005. o uspostavljanju FLEGT sustava za izdavanje dozvola za uvoz drvne sirovine u Europsku zajednicu.

¹¹ Uredba Vijeća (EZ) br. 338/97 od 9. prosinca 1996. o zaštiti vrsta divlje faune i flore uređenjem trgovine njima.

ne mogu se uvijek izravno usporediti jer neke procjene mogu uključivati samo aktivne gospodarske subjekte, dok druge uključuju gospodarske subjekte koji možda više nisu aktivni. Gospodarski subjekti mogu se razlikovati i po veličini, razini rizika u lancu opskrbe, učestalosti uvoza drva te količini i vrijednosti uvezenoga drva.

Tablica 1.: Ukupan broj gospodarskih subjekata koji stavljaju u promet na unutarnje tržište domaće, uvezeno ili obje vrste drva tijekom izvještajnog razdoblja, po zemljama (*zemlje koje izvještavaju za razdoblje od ožujka 2017. do veljače 2019.; ostale zemlje izvijestile su za razdoblje od siječnja 2017. do prosinca 2018.). [Brojevi u kurzivu su procjene. Neke su zemlje izvijestile izuzevši neku fizičku ili pravnu osobu iz tih procjena ili broj gospodarskih subjekata prema EUTR-u iz raznih razloga].

Zemlja	Domaći gospodarski subjekti	Gospodarski subjekti uvoznici	Domaći gospodarski subjekti i uvoznici	Izuzeća/Komentari
Austrija*	140 000	7 000	nepoznato	Izuzet je nepoznat broj domaćih gospodarskih subjekata jer mali vlasnici vrlo malih područja šuma nisu bili uključeni u istraživanje o strukturi poljoprivrednih gospodarstava (ti vlasnici šuma nisu uključeni u plan kontrole, no svi vlasnici šuma obuhvaćeni su zakonima o šumama, uključujući EUTR, koje provodi Inspektorat za šume). Izuzet je neodređen broj gospodarskih subjekata uvoznika jer nisu imali broj EORI i/ili PDV broj (ti uvozi nisu izuzeti kao takvi, već ih se uzima u obzir u pristupu temeljenom na riziku).
Belgija	2 340	4 800	nepoznato	Nisu dostupne detaljne informacije o domaćim gospodarskim subjektima.
Bugarska*	4 000	nepoznato	nepoznato	Ne postoji registar gospodarskih subjekata uvoznika.
Hrvatska	nepoznato	3 589	nepoznato	
Cipar	62	780	2	
Češka*	300 000	2 500	nepoznato	
Danska*	24 000	3 889	(24 000)	Gotovo da ne postoje domaći gospodarski subjekti koji su ujedno i gospodarski subjekti uvoznici, a <1 % gospodarskih subjekata uvoznika ujedno su i domaći gospodarski subjekti.
Estonija	10 000	450	1	Izuzeto je 20 domaćih gospodarskih subjekata zbog količine drva stavljenog u promet koja je ispod određenog praga.
Finska	350 000	2 000	nepoznato	
Francuska	5 000	14 000	nepoznato	
Njemačka	2 000 000	27 000	nepoznato	
Grčka*	1 600	1 228	nepoznato	Izuzet je neodređen broj domaćih gospodarskih subjekata jer fizičke osobe koje stavljaju drvo u promet nisu ubrojene
Mađarska	46 946	2 920	246	
Island	Nije dostavljeno nacionalno izvješće.			
Irska*	nepoznato	2 169	nepoznato	Izuzet je neodređen broj gospodarskih subjekata uvoznika jer fizičke osobe koje stavljaju drvo u promet nisu bile ubrojene Neodređen broj gospodarskih subjekata uvoznika izuzet je jer su uvezli samo jednom tijekom razdoblja od 12 mjeseci. Izuzeti gospodarski subjekti i dalje mogu podlijeagati provjerama.
Italija	nepoznato	30 210	nepoznato	Nacionalni popis gospodarskih subjekata u okviru EUTR-a još je u izradi.
Latvija	135 000	400	nepoznato	Izuzet je neodređen broj gospodarskih subjekata uvoznika jer je vrijednost njihova godišnjeg uvoza bila ispod određenog praga (ti gospodarski subjekti svejedno mogu biti podlijeagati provjerama).
Lihtenštajn	Nije dostavljeno nacionalno izvješće.			
Litva	17 000	1 481	nepoznato	
Luksemburg	400	484	0	
Malta	0	750	0	
Nizozemska	100	4 900	nepoznato	
Norveška	120 000	5 500	nepoznato	
Poljska	nepoznato	8 000	nepoznato	
Portugal	1 056	4 144	neodređeno	Obvezna je registracija za gospodarske subjekte. Postojećim sustavom registracije gospodarski subjekti formalno se ne kategoriziraju kao domaći ili kao uvoznici, iako će ta značajka uskoro biti dostupna. Procjene se u međuvremenu temelje na gospodarskoj klasifikaciji društva i vrsti proizvoda koji se stavlja u promet.

Zemlja	Domaći gospodarski subjekti	Gospodarski subjekti uvoznici	Domaći gospodarski subjekti i uvoznici	Izuzeća/Komentari
Rumunjska*	3 700	161	neodređeno	
Slovačka	nepoznato	2 550	nepoznato	
Slovenija	nepoznato	2 124	neodređeno	Svaki vlasnik šume koji prodaje drvo postaje „gospodarski subjekt”. S obzirom na broj vlasnika šuma, nije moguće procijeniti ukupan broj domaćih gospodarskih subjekata. Izuzeto je 428 gospodarskih subjekata uvoznika jer fizičke osobe koje stavljaju drvo u promet nisu ubrojene; izuzeto je 670 gospodarskih subjekata uvoznika jer se radilo o stranim uvoznicima.
Španjolska*	800	6 000	neodređeno	Određen broj subjekata to je naveo u odgovornim izjavama koje dostavljaju [ili moraju dostaviti].
Švedska*	880	4 473	10	Izuzet je nepoznat broj domaćih gospodarskih subjekata ako im se sječa sastojala od sječe manje od 0,5 hektara ili prorjeđivanja. Izuzeto je 6 100 gospodarskih subjekata uvoznika jer fizičke osobe koje stavljaju drvo u promet nisu bile ubrojene, kao ni društva s ograničenom odgovornošću, komanditna društva i trgovačka društva.
Ujedinjena Kraljevina*	nepoznato	6 000	nepoznato	Izuzet je neodređen broj gospodarskih subjekata uvoznika jer fizičke osobe koje stavljaju drvo u promet nisu bile ubrojene.

2.3.2. Planovi provjera gospodarskih subjekata i trgovaca

U skladu s člankom 10. EUTR-a od zemalja se zahtijeva da pripreme i periodički revidiraju planove provjera primjenjujući pritom pristup koji se temelji na procjeni rizika te da budu fleksibilne kako bi mogle provoditi dodatne provjere ako dobiju nove informacije, kao što su potkrijepljene sumnje¹². Od njih se zahtijeva i da vode evidenciju tih provjera (članak 11.). Sve su zemlje potvrdile da imaju takve planove. Osim toga, većina zemalja koje su podnijele izvješće navela je da vodi evidenciju provjera trgovaca (28) i nadzornih organizacija (16).

Planovi provjere gospodarskih subjekata prvenstveno se temelje na carinskim podacima i nacionalnim registrima gospodarskih subjekata ili vlasnika šuma. Sve zemlje pri izradi planova provjera koji se temelje na rizicima uzimaju u obzir čitav niz kriterija rizika, uključujući, među ostalim, zemlju sječe, proizvod, vrstu i sumnje koje iznesu treće strane (vidjeti sliku 2.).

¹² Bilo koje relevantne informacije o neusklađenosti s EUTR-om – zajedno s dokazom – na koje je skrenuta pozornost nadležnog tijela.

Slika 2.: Kriteriji rizika koje razmatraju zemlje u planiranju provjera, prema broju zemalja koje ih upotrebljavaju u svojem planiranju na temelju rizika, za provjere domaćih gospodarskih subjekata i gospodarskih subjekata uvoznika.

2.3.3. Provjere gospodarskih subjekata

Od ožujka 2017. do veljače 2019. nadležna tijela provela su 17 280 provjera gospodarskih subjekata koji stavljaju u promet domaće drvo i 3 976 provjera gospodarskih subjekata koji stavljaju u promet uvozno drvo.

Kada je riječ o domaćem drvu, 16 zemalja provelo je 80 % ili više planiranih provjera, a kada je riječ o uvoznom drvu, to je učinila 21 zemlja (vidjeti Prilog izvješću).

Broj provjera gospodarskih subjekata koji posluju s domaćim drvom uvelike se razlikovao od zemlje do zemlje, pri čemu su neke zemlje u izvješćima navele na tisuće provjera, dok se u izvješćima drugih zemalja spominje ograničen broj provjera ili navodi da ih uopće nisu provodile. U nekim su zemljama provjere usklađenosti s EUTR-om sastavni dio provjera koje provode tijela nadležna za upravljanje šumama. U tim slučajevima broj provjera koji zemlje navode u svojim izvješćima varira (primjerice, Njemačka nije navela da postoje planovi provjera niti je spomenula planirani broj provjera, ali je ipak izvijestila o velikom broju primijenjenih sankcija). Belgija, Hrvatska, Danska, Latvija, Malta, Nizozemska i Ujedinjena Kraljevina nisu provjeravale gospodarske subjekte koji posluju s domaćim drvom, navodeći pritom niz razloga, uključujući ograničenu domaću proizvodnju.

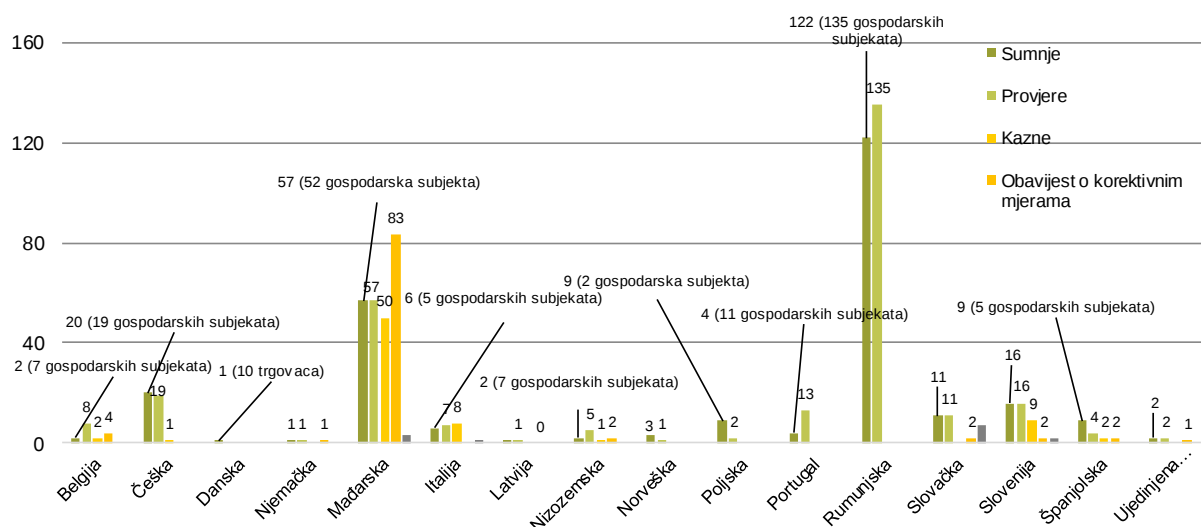
2.3.4. Provjere trgovaca

Dvadeset tri zemlje provjerile su ukupno 2 333 trgovca i njihovu usklađenost s obvezom sljedivosti, pri čemu se broj provjera kretao od jedne (Belgija i Slovačka) do 683 (Bugarska).

2.3.5. Potkrijepljene sumnje

U skladu s člankom 10. stavkom 2. EUTR-a, uz provjere provedene u skladu s planovima temeljenima na riziku, provjere se mogu provoditi kad nadležno tijelo ima relevantne informacije, među ostalim i na temelju potkrijepljene sumnje koju iznesu treće strane u vezi s usklađenošću nekog gospodarskog subjekta s EUTR-om. Osamnaest je zemalja izvijestilo da su zaprimile obavijesti o potkrijepljenim sumnjama na gospodarske subjekte, većinom od nevladinih organizacija i carine (vidjeti sliku 3.). Od 289 identificiranih gospodarskih subjekata provjerena su 282 (98 %), dok su provedbene mjere provedene protiv njih 73 (približno 26 %). U nekim su slučajevima provjere još bile u tijeku u vrijeme izvješćivanja.

Tri su zemlje od nevladinih organizacija i predstavnika javnosti zaprimile obavijesti o potkrijepljenim sumnjama na trgovce. 214 zaprimljenih obavijesti uključivalo je 188 trgovaca, od kojih su svi provjereni (100 %), a izrečeno je 165 kazni.

Slika 3.: Zemlje koje su zaprimile obavijesti o potkrijepljenim sumnjama na trgovce tijekom izvještajnog razdoblja, uključujući naknadne provjere i provedbene mjere (Austrija, Bugarska, Danska, Češka, Grčka, Irska, Rumunjska, Španjolska, Švedska i Ujedinjena Kraljevina izvijestile su za razdoblje od ožujka 2017. do veljače 2019.; ostale zemlje izvijestile su za razdoblje od siječnja 2017. do prosinca 2018.). Island i Lihtenštajn nisu dostavili nacionalno izvješće.

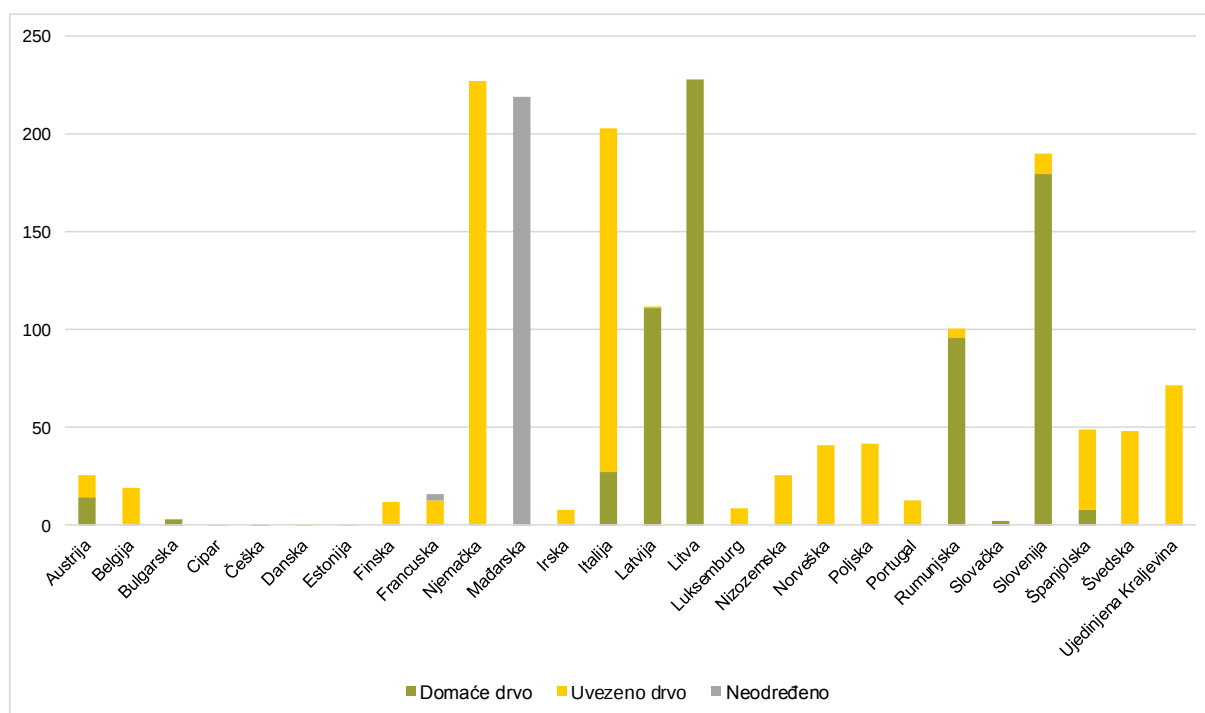
2.3.6. Provedbene mjere na temelju provjera

Otkriveno je ukupno 2 273 povreda, od čega su se 1 552 povrede odnosile na domaće drvo, 700 na uvozno drvo i 21 na neodređeno drvo. Većina povreda koja je uključivala domaće drvo bila je povezana sa stavljanjem u promet nezakonito posječenog drva (1 228), dok je većina povreda koja je uključivala uvezano drvo bila povezana s kršenjem zahtjeva dužne pažnje (390).

Od ukupno 2 450 provedbenih mjera, većina (1 665) ih je primijenjena na domaće drvo, 762 na uvezano drvo, a 23 na neodređeno drvo (slika 4.).

Za domaće je drvo primijenjeno 488 upravnih novčanih kazni, 231 obavijest o korektivnim radnjama, 23 suspenzije, 6 oduzimanja i 911 „drugih kazni”. Za uvezano drvo većina provedbenih mjera bile su obavijesti o korektivnim mjerama (412) i upravne novčane kazne (272); izrečeno je i 6 mjera zapljene, 4 trgovinske suspenzije i 61 „druga kazna”. Tijekom tog razdoblja zaključeno je 13 sudskih predmeta (11 povezanih s uvezenim drvom, 2 s domaćim drvom).

Posljedice problema povezanih sa sljedivošću domaćeg drva bile su 422 obavijesti o korektivnim mjerama, 206 upravnih novčanih kazni, 58 oduzimanja, 92 trgovinske suspenzije i 20 drugih provedbenih mjera primijenjenih na trgovce. Kad je riječ o uvezenom drvu, trgovcima je izdana 1 obavijest o korektivnim mjerama, 32 upravne novčane kazne i 3 zapljene, 17 suspenzija trgovine i 2 druge provedbene mjere. Za 121 obavijest o korektivnim mjerama i 27 kazni nije bilo navedeno je li drvo uvezano ili domaće.

Slika 4.: Ukupan broj provedbenih mjera protiv gospodarskih subjekata tijekom izvještajnog razdoblja, prema zemlji, za one zemlje koje su izvijestile da su poduzele mjere (Austrija, Bugarska, Češka, Danska, Grčka, Irska, Rumunjska, Španjolska, Švedska i Ujedinjena Kraljevina izvijestile su za razdoblje od ožujka 2017. do veljače 2019.; ostale zemlje izvijestile su za razdoblje od siječnja 2017. do prosinca 2018.). Ukupan broj ne uključuje 804 predmeta koji se odnose na domaće drvo i koji su prosljeđeni policiji, predmete koji su u tijeku za uvezeno drvo (Latvija) i 26 predmeta koji se odnose na uvezeno drvo u kojima je izdano usmeno upozorenje, ali još nisu poduzete daljnje radnje (Malta). Island i Lihtenštajn nisu dostavili nacionalno izvješće.

2.3.7. Provjere nadzornih organizacija

U skladu s člankom 8. stavkom 4. EUTR-a i člankom 6. stavkom 1. Provedbene uredbe o dužnoj pažnji i nadzornim organizacijama, nadležna tijela trebala bi provjeravati nadzorne organizacije registrirane u svojim zemljama barem jednom svake dvije godine. Do kraja izvještajnog razdoblja (veljača 2019.) u EU-u je priznato 13 nadzornih organizacija¹³.

Njemačka, Italija, Latvija i Ujedinjena Kraljevina provjerile su sve nadzorne organizacije sa sjedištem u svojim zemljama. Francuska i Nizozemska, gdje dvije nadzorne organizacije imaju registrirana sjedišta, provjerile su svaka po jednu. Estonija i Španjolska, od kojih svaka ima po jednu registriranu nadzornu organizaciju, nisu izvijestile da su provele provjere nad njima. Estonija je napomenula da gospodarski subjekti nisu upotrebljavali usluge nadzorne organizacije, a Španjolska je izjavila da nadzorne organizacije u njoj nisu djelovale u tom svojstvu. Nijedna provjera nije rezultirala obaviješću Komisiji o problemima koji bi mogli dovesti do povlačenja priznanja nadzorne organizacije.

2.4. Dobrovoljni sporazumi o partnerstvu FLEGT – doprinos primjeni i provedbi EUTR-a

Od 2003., kada je donesen Akcijski plan FLEGT, ratificirano je sedam dobrovoljnih sporazuma o partnerstvu (Kamerun, Srednjoafrička Republika, Gana, Indonezija, Liberija,

¹³ http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/List_of_recognised_MOs.pdf

Republika Kongo i Vijetnam), a dva su dobrovoljna sporazuma parafirana (Gvajana i Honduras). Pregovori su još uvijek u tijeku sa šest zemalja (Côte d'Ivoire, Demokratska Republika Kongo, Gabon, Laos, Tajland, Malezija). Indonezija je jedina zemlja koja izdaje dozvole FLEGT. Počela je izdavati dozvole 15. studenoga 2016.¹⁴

Olakšanje sukladnosti s EUTR-om slijedom trenutačnih procesa u okviru dobrovoljnih sporazuma o partnerstvu zabilježilo je 10 zemalja. Osim toga, jedna je zemlja prijavila da su ti procesi rezultirali smanjenim brojem pregleda. Međutim, 16 je zemalja zabilježilo da još uvijek ne postoje pouzdani zaključci o tome jesu li i kako procesi u okviru dobrovoljnih sporazuma o partnerstvu doprinijeli primjeni i provedbi EUTR-a.

U pogledu doprinosa primjeni i provedbi EUTR-a zemlje su iznijele znatno različite ocjene potencijalne važnosti različitih procesa u okviru dobrovoljnih sporazuma o partnerstvu (i onih zaključenih i onih u procesu pregovora), ovisno o stupnju trgovinske izloženosti. Postupci koji se najčešće smatraju postupcima od velike ili srednje velike važnosti jesu oni u okviru dobrovoljnih sporazuma o partnerstvu s Indonezijom, Vijetnamom, Kamerunom i Malezijom. Nasuprot tomu, potencijalna važnost dobrovoljnih sporazuma o partnerstvu s Gvajanom, Hondurasom, Laosom i Liberijom većinom se smatra malom. Postoje neke iznimke – primjerice, jedan sporazum o partnerstvu potencijalno velike važnosti za samo jednu ili dvije zemlje.

Nadležna tijela utvrdila su nekoliko drugih zemalja koje nisu uključene u postupak dobrovoljnog partnerskog sporazuma kao prioritete za provedbu i izvršenje EUTR-a, uključujući Ukrajinu, Rusiju, Kinu, Brazil, Bjelarus, Mjanmar i Srbiju.

2.5. Suradnja na provedbi i izvršavanju EUTR-a

Člankom 12. EUTR-a potiče se suradnja kako bi se osigurala usklađenost s EUTR-om i razmjena informacija o ozbiljnim nedostacima otkrivenima tijekom provjera te o kaznama izrečenima na nacionalnoj razini. U izvješćima je 27 zemalja navelo da surađuje s nacionalnim agencijama radi razmjene informacija ili koordinacije zajedničkih provjera, osobito s carinskim ili poreznim tijelima, tijelima nadležnima za provedbu Konvencije o međunarodnoj trgovini ugroženim vrstama divlje faune i flore (CITES) te policijom i drugim tijelima za izvršavanje zakonodavstva.

Nadalje, 25 zemalja u izvješćima je navelo da surađuje s drugim nadležnim tijelima i drugim institucijama EU-a. To se uglavnom odnosilo na sudjelovanje na sastancima Stručne skupine za EUTR-FLEGT, korištenje internetske platforme tijela nadležnih za EUTR-FLEGT kojom upravlja Komisija, suradnju s Komisijom i sudjelovanje u nordijsko-baltičkoj suradnji.

O razmjeni informacija s institucijama u zemljama izvan EU-a, osobito u Sjedinjenim Američkim Državama, kao i s nevladinim organizacijama, izvijestilo je 16 zemalja.

2.6. Resursi dostupni za primjenu i provedbu EUTR-a

Ljudski i financijski resursi dostupni nadležnim tijelima za primjenu i provedbu EUTR-a uvelike se razlikuju od zemlje do zemlje, uz napomenu da je resurse navedene u izvješćima

¹⁴ Delegirana Uredba Komisije (EU) 2016/1387 od 9. lipnja 2016. o izmjeni priloga I. i III. Uredbi Vijeća (EZ) br. 2173/2005 na temelju Dobrovoljnog sporazuma o partnerstvu s Indonezijom u pogledu sustava za izdavanje dozvola FLEGT za uvoz drvne sirovine u Europsku uniju, C/2016/3438, SL L 223, 18.8.2016, str. 1.–9.

teško usporediti zbog razlika u podrobnosti podataka koje su zemlje dostavile. Kombinirani ljudski resursi kreću se od tek jedne osmine (0,125) ekvivalenta punog radnog vremena (EPRV) do 20 EPRV-a¹⁵ kad je riječ o uvezenom i domaćem drvu, iako u mnogim zemljama temeljnom osoblju pomaže dodatno osoblje. Dostupni financijski resursi uvelike se razlikuju jer se čini da su proračunska sredstva u nekim zemljama iznimno ograničena. Deset je zemalja izvijestilo da nema poseban proračun za primjenu i provedbu EUTR-a; nije jasno koje se od tih zemalja ne moraju pridržavati određene gornje granice, a kojima uopće nije dodijeljen poseban proračun.

3. Tehnička pomoć gospodarskim subjektima i razvoj njihovih kapaciteta

Tijekom izvještajnog razdoblja, 24 zemlje omogućile su pomoć i osposobljavanje gospodarskim subjektima, poglavito u vidu tečajeva, predavanja ili seminara, ali i osiguravanjem informacija putem interneta. Najčešće prijavljivana vrsta osposobljavanja bilo je pružanje informacija o obvezama gospodarskog subjekta prema EUTR-u (24 zemlje), nakon čega je slijedilo pružanje specifičnih smjernica o primjeni sustava dužne pažnje (20 zemalja) i smjernica o procesu provjera provedbe obveza u skladu s Uredbom (16 zemalja). Četiri su zemlje izvijestile da tijekom izvještajnog razdoblja nisu pružile osposobljavanje gospodarskim subjektima.

Prijavljeni broj gospodarskih subjekata koji su bili obuhvaćeni ovim aktivnostima razlikuje se među zemljama, od 7 (Cipar) do 4 000 (Njemačka). Udio mikropoduzeća te malih i srednjih poduzeća (MSP) koji su prošli osposobljavanje kretao se od nula (Cipar, Njemačka, Grčka, Norveška i Rumunjska) do 100 % (Češka, Danska, Italija i Švedska). MSP-ovi su u prosjeku činili 59 % gospodarskih subjekata koji su bili obuhvaćeni ovim aktivnostima (za one zemlje koje su dostavile detalje o broju obuhvaćenih gospodarskih subjekata).

4. Zaključci

Ovo treće izvješće o provedbi EUTR-a upućuje na napredak nakon šest godina njegove primjene. Sve zemlje poštuju formalne zahtjeve EUTR-a. Tijekom izvještajnog razdoblja broj provedenih provjera nad gospodarskim subjektima ostao je gotovo isti u usporedbi s prethodnim razdobljem, dok se broj provedenih provjera nad gospodarskim subjektima uvoznicima povećao. Ukupno se broj sankcija provedenih zbog kršenja EUTR-a smanjio, izraženo kao postotak svih provedenih provjera.

Iako je napredak očit, potreban je kontinuiran rad da bi se osigurala ujednačena i učinkovita primjena EUTR-a u svim zemljama. Moguće posljedice neujednačene primjene mogu se odraziti ne samo na učinkovitost zakonodavstva nego i na ravnopravnost uvjeta za sve tržišne subjekte. U nekoliko je zemalja broj provjera ostao razmjerno nizak u usporedbi s brojem gospodarskih subjekata i upitno je može li tako nizak broj provjera zaista imati odvrćajući učinak u cijeloj industriji. Osim toga, trebalo bi učiniti više kako bi se provjere u cijelom EU-u obavljale dosljednije i bile ujednačenije kvalitete.

Iako u nekim zemljama ima napretka, trenutačni tehnički kapaciteti i resursi (ljudski i financijski) nadležnih tijela često ne odgovaraju potrebama te ih je u većini država članica potrebno povećati kako bi se povećao broj i kvaliteta provjera usklađenosti.

¹⁵ Razlog većeg broja prijavljenog osoblja u Italiji, Latviji, a moguće i u drugim zemljama, možda je uključivanje carinskog osoblja ili šumarskih inspektora općenito.

Na temelju iskustva država članica nema mnogo dokaza kako dobrovoljni sporazumi o partnerstvu pomažu u primjeni EUTR-a.